І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83, Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 156. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 24-го СЕРПНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 24, 1966 No. 156. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 23 серпня 1966 р.

В АМЕРИЦІ

КОНФЕРЕНЦІЯ ПРЕЗИДЕНТІВ ЛАТИНСЬКИХ американських держав, мабуть, відбудеться в грудні ц.р. Так заявив асистент державного секретаря в міжамериканських справах Лінкольн Ґордон. В цій конференції має взяти участь і президент ЗДА Линдон Джансон. Реченець цієї конференції американських президентів буде усталений тоді, коли восени прийдуть на наради Об'єднаних Націй міністри закордонних справ всіх латинських американських держав. Можливо, що одночасно із президентами відбудуть спільні наради і міністри закордонних справ. Міністри закордонних справ визначать і місцевість, в котрій відбудуться наради президентів.

ТРИ ВЕЛИКІ АВТОМОБІЛЬНІ КОРПОРАЦІЇ відкинули вимогу спілки, щоб почати переговори в справі підвишки платні для 125,000 фахових робітників, які працюють в автомобільному промислі. Представники Дженерал Моторс, Форд Мотор і Крайслера Корпорації заявили, що Спілка Автомобільних Робітників має контракт, який кінчається аж 6-го вересня 1967-го року, і аж від того реченця могла б обов'язувати нова умова про працю. Представник Конґреґації Дженерал Моторс сказав, що теперішній контракт підписаний в 1964-му році, обов'язує далі, і тоді представники спілки заявляли, що обов'язуюча умова є справедлива під економічним оглядом. Спілка домагається підвишки у висоті 50 центів за годину праці.

ПРЕЗИДЕНТ КЕННЕДІ, КОЛИ Б ТЕПЕР ЖИВ, то був би за те, щоб ЗДА воювали у В'єтнамі. Так твердить колишній пресовий секретар покійного президента Кеннеді — П'єр Салінґер. За життя, ще в 1963-му році, Кеннеді був проти того, щоб ЗДА висилали більше число своїх збройних сил до Азії. Але в 1964-му році прийшло до загострення непорозуміння між Північним і Південним В'єтнамом, і тоді, твердить Салінґер, президент Кеннеді напевно був би виступив збройно проти Північного В'єтнаму, бо до цього ЗДА були зобов'язані на основі договору з Південним В'єтнамом.

СЕКРЕТАР ПРАЦІ ВІЛЛАРД ВІРЦ обороняє збільшення платні летунським механікам на 4.9 відсотка, заявляючи, що воно менше шкідливе економіці, як недавнє збільшення цін на сталь і збільшення відсотків від позичок. Вірц заявив в телевізії, що минулий тиждень був нещасливий для економіки ЗДА, бо заключений контракт в летунському промислі не є кроком до поборювання інфляційного тиску. Але цей контракт, казав Вірц, менше сприяє інфляції, як збільшення ціни на сталь, або як збільшення відсотків від позичок до 6-ох відсотків. Уряд рекомендує збільшувати заробітки на 3.2 відсотка.

КАРДИНАЛ СПЕЛЛМАН ПІДТРИМУЄ в'єтнамську політику Уряду президента Джансона. Нюйорський Кардинал Френсіс Спеллман відправляв Богослуження у великій залі готелю Гільтон для Ветеранів Закордонних Воєн і під час цього виголосив промову, в котрій казав, що він був під час Різдва у В'єтнамі серед американських вояків і бачив, що ці вояки знають, за що вони воюють, вони знають, що їх туди запросили, щоб допомогти оборонити свободу В'єтнаму, щоб допомогти втримати мир у світі. Кардинал Стеллман заявив, що він не розуміє тих американців, які, ніби в інтересі миру, протестують проти війни у В'єтнамі.

У СВІТІ

В БАНДУНҐУ В ІНДОНЕЗІЇ ВІДБУЛАСЬ з тихим благословенням військових властей вулична демонстрація 2.000 студентів — проти президента Сукарна, на знак протесту проти промови, яку Сукарно виголосив в минулому тижні з нагоди 21-ліття незалежности Індонезії. Сукарно поручав знову поворот до коаліції націоналістів, мусульманських визнавців і комуністів. Також у своїй великій промові у своєму палаці в Джакарті 27 липня ц. р. Сукарно насправді заперечував політику, що її веде теперішній уряд. Закордонні коментатори вважають, що Сукарно змагає до переведення „проби сил" з своїми противниками у військових та студентських колах, сподіваючись підтримки збоку мешканців найбільшого острова Джави.

СОВЄТСЬКИЙ УРЯД ХОЧЕ ПЕРЕВЕСТИ на міжнародному конґресі математиків, що йде тепер у Москві з участю 5.000 математиків із 58 країн, протиамериканську політичну резолюцію з натавруванням політики ЗДА у В'єтнамі та переслухувань в конґресовій Комісії для антиамериканських дій. Проєкт такої резолюції роздано всім делегатам. З ЗДА є там коло 500 математиків, між ними д-р Стіфен Смейл, що його теж покликали для переслухання в названій комісії, як одного з організаторів студентських демонстрацій в Каліфорнії.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР СОВЄТСЬКОЇ КОМПАРТІЇ ЛЕОНІД БРЕЖНЄВ ПОЛЕТИТЬ в половині вересня ц. р. на 4 дні до Югославії. Гадають, що головною темою його розмов з югославським диктатором Тітом буде справа „вичищення" Александра Ранковіча, що його ще недавно парадно приймали в Совєтах, розраховуючи, що Ранковіч буде наступником Тіта. Спір між Москвою і Пейпінґом, війна у В'єтнамі та заходи Югославії, Румунії і Болгарії покращати взаємини з Грецією і Туреччиною — це теж питання, які близько цікавлять Югославію і СССР.

У КАЇРО ЗАСУДЖЕНО НА СМЕРТЬ сімох членів нелегальної мусульманської партії, як змовників проти життя президента Нассера. 25-ох дальших підсудних засуджено на досмертну в'язницю, сімох на 15 років та чотирьох на 10 років в'язниці. Всі присуди заздалегідь одобрив Нассер і тому від них нема відклику. Засуджених на смерть повісять. Це перший з процесів за змову і „зраду", що відбуваються проти 377 членів тайної опозиційної партії Мусульманського Братерства. В день після першого процесу — засуджено дальших 49 осіб на довголітні в'язничні кари за „змову".

ВЕЛИКІ ВАТАГИ НЕДОЛІТКІВ — НАПЕВНО ЗОРГАНІЗОВАНИХ ПОЛІЦІЄЮ — ГАНЯЛИСЬ вулицями Пейпінґу й тероризували купців, власників ресторанів ба навіть стрижіїв — примушуючи їх скидати старі вивіски і відмовлятися від „наслідування Заходу". Комунокитайські власті, повинуючись наказові щодо „культурної революції" і не знаючи, у чому вона має бути та якими засобами її здійснити, — мобілізують вулицю, недолітків і шумовиння, проти „заскорузлого порядку" та небезпеки „впливів збоку гнилого Заходу".

ПЕРЕД ВИПУЩЕННЯМ ДЖЕМІНІ 11

Астронавти Чарльз Конрад (зліва) та Ричард Ґордон, які творитимуть залогу космічного корабля Джеміні 11, відповідають на запити журналістів під час пресової конференції у Гюстон, Тексас. Випущення Джеміні 11 передбачене на п'ятницю 9-го вересня ц.р.

Айзенгавер домагається військового вишколу для всієї молоді

Вашинґтон. — Колишній президент Двайт Д. Айзегавер домагається, щоб Конґрес схвалив закон про примусовий військовий вишкіл для всієї американської молоді. Коли б це сталося, тоді, на думку Айзенгавера, загальний військовий вишкіл дав би такі користі: були б великі резерви на поготові, і не треба б було їх в потребі вишколювати; було б достатнє число офіцерів в резерві і зменшилося б число нелітніх злочинців, бо всі юнаки відбули б примусовий однорічний військовий вишкіл, під час якого навчилися б дисципліни і всі юнаки були б горді з того що вони виконали свій обов'язок у відношенні до своєї батьківщини. Айзенгавер домагається, що конче треба змінити теперішню систему рекрутаційної служби, щоб збудити у всієї американської молоді глибоке почуття обов'язку і гордости у відношенні до цієї країни. Тепер студенти можуть не служити у збройних силах, бо їм відкладають військову службу аж до закінчення студій, і тому молодь, яка не має за що студіювати, може почуватися покривдженою.

Лунар Орбітер переслав нові 22 світлини

Пасадіна, Каліфорнія. — Лунар Орбітер, який кружляє довкола Місяця, почав передавати фотосвітлини поверхні цього віковічного супутника Землі вже в понеділок, 22-го серпня. 850-фунтовий Орбітер переслав 32 фотосвітлини так званої рівникової полоси Місяця, визначеної на мапі під назвою Море Достатку. Другого дня уранці Орбітер переслав другу серію фотосвітлин, а саме 32 світлини з околиці Моря Спокою. Науковці дуже вдоволені пересланими світлинами. Завданням Орбітера є зробити при помочі фотографічних апаратів, які заінстальовані на цьому простірному кораблі, фотосвітлини різних місць поверхні Місяця, щоб дати змогу науковцям вибрати найкраще місце на Місяці для висилки американських астронавтів. Вже в листопаді буде исланий новий Лунар Орбітер 2, який доповнить працю Орбітера 1.

Американські ветерани дістають звіти про ситуацію у світі

Ню Йорк.—Щорічна конвенція американських ветеранів закордонних воєн, яка в цьому році відбувається саме тепер у Ню Йорку в Гілтон - готелі, вислухала звідомлень державного секретаря Діна Раска і колишнього віцепрезидента Ричарда Ніксона. Обидва промовці з'ясовували міжнародну ситуацію, зупинившись головно на теперішній пролемі — війні у В'єтнамі. Дін Раск з'ясовував відоме становище Уряду в цій справі та запевняв, що коли б жив президент Кеннеді, то він вів би таку саму політику. Дін Раск твердив, що коли б Америка відкликала тепер свої війська із В'єтнаму, то це довело б до третьої світової війни. Він покликався на такі прециденти, як байдужність Заходу та Америки до завоювання Манджурії Японією та перші „мирні" завоювання Гітлера (австрійський „Аншлюс" і чеські Судети): в обох тих випадках виявилось, що це були перші кроки до дальших завоювань, які довели до вибуху другої світової війни. Знову ж Ричард Ніксон критикував стратегію Уряду у В'єтнамі. Він твердив, що й за 5 років не буде кінця війни, як що американці не збомбардують у Північному В'єтнамі цілей, які тепер є „поза листою", не збільшать значно своїх збройних сил у В'єтнамі та не поведуть відплатних дій проти всіх країн, які постачають зброю, виряд і всякі припаси Північному В'єтнамові.

Індекс цін збільшився в липні до 113.3 відсотка

Вашинґтон. — Департамент Праці повідомляє,що консумаційні товари в місяці липні цього року подорожчали на 0.4 відсотка, і індекс цін в тому місяці становив 113.3 відсотка в порівнянні з пересічними індексами в роках 1957-1959, коли індекс цін виносив 100. Це значить, що за ті споживчі товари, які в роках 1957-1959 коштували 100 дол., тепер треба платити 113.30 дол. В липні ц. р. індекс цін був на 2.8 відсотка більший, як в липні 1965-го року В цьому році так дорожчають товари, що до кінця цього року вони подорожчають на 3.5 відсотка. Це збільшення коштів прожитку спричиняє в 50 відсотках подорожчання праці, а тільки в 25 відсотках подорожчання харчів. Подоржчав транспорт (в Ню Йорку) і всюди подорожчали видатки на лікарську опіку, бо лікарі збільшили собі платні за піклування над пацієнтами у зв'язку з законом про лікарську опіку, який почав обов'язувати від 1-го липня. Подорожчав відсоток від морґеджів, подорожчали і харчі. Представник Департаменту Праці потішає, що харчі не будуть дорожчати в найближчих місяцях.

ЗДА запевняють ОН про бажання миру у В'єтнамі та ворожість комуністів

Об'єднані Нації. — Державний секретар Дін Раск відвідав у понеділок 22 серпня генерального секретаря Об'єднаних Націй У Танта в його кабінеті в палаці ОН в Ню Йорку та перевів з ним „корисну й допоміжну" — як він потім висловився — 65-хвилинну розмову. В товаристві Раска був постійний заступник амбасадора Артура Голдберґа, амбасадор Джеймс Небріт. Головною темою тієї розмови був В'єтнам. Дін Раск запевнив У Танта, що американський уряд далі стоїть на своєму становищі, що в кожній хвилині готов без усяких передумов приступити до мирових переговорів в справі закінчення війни у В'єтнамі та що це залежить виключно від Північного В'єтнаму, який проте вперто відмовляється від припинення аґресивної війни й перекидає свої війська з півночі на південь. Державний секретар висловив теж готовість Америки фінансувати посилену сторожу під зверхністю Міжнародної Контрольної Комісії в Камбоджі, яка стежила б за тим, щоб комуністичні партизани не використовували території Камбоджи для своїх воєнних цілей у В'єтнамі. — голова Камбоджи Народом Шіганук висловив таке саме бажання ще в грудні минулого року. Міжнародна Контрольна Комісія для В'єтнаму, Ляосу і Камбоджи була встановлена на Женевській конференції в 1954 році і вона складається з Індії, як голови, та Канади і Польщі. Комунопольський делегат постійно саботував діяльність тієї Комісії. Дін Раск висловив жаль, що спонзори тієї Женевської конференції, Британія і Совєтський Союз, знову її не скликують.

Американські воєнні кораблі відвідають Порт Саїд в Єгипті

Каїро. — Єгипетський уряд несподівано дав свою згоду на відвідини двох нищильників з Шостої фльоти, стаціонованої на водах Середземного моря, у першому тижні вересня цього року. Це будуть перші відвідини американських воєнних кораблів в Єгипті. Ця справа має політичний характер: у березні цього року п'ять совєтських воєнних кораблів відвідали єгипетські порти і тамошня преса широко розголосила цю візиту з найбільшими похвалами для СССР. Мимоходом кажучи — Совєтський Союз взагалі озброїв нову єгипетську армію та створив єгипетську морську фльоту і далі є головним доставцем зброї. Єгипет відмовив позиції Америки щодо відвідин її кораблів, а ще недавно один із прибічників президента Нассера писав у керівному щоденнику „Аль Ахрам", що Єгипет вважає Шосту американську фльоту за „неприхильну", бо — мовляв — вона насправді боронить Ізраїль і кілька років тому перевела висад морської піхоти в Ливані. Теперішню згоду на приплив американських воєнних кораблів вважають за бажання злагіднити погане враження з засудження на досмертну в'язницю видатного єгипетського журналіста насправді за його приязнь з одним членом американської амбасади, а формально за „шпигунство в користь Америки".

Виставку творів Василя Касіяна відкрито в Москві

Москва. — В залях Академії мистецтва в Москві відкрита виставка мистецьких творів славного українського графіка Василя Касіяна. Як подає московська „Правда" з четверга, 18-го серпня, на виставці показано понад 700 найкращих творів цього мистця. „В Києві і Венеції, Москві і Варшаві, Ленінґраді і Берліні, в Норвеґії, Болгарії, Канаді, на Кубі і в Празі, та й у багатьох інших країнах і містах, де виставлялись твори Касіяна, всюди там звучала пісня про Україну, про її нарід і її історію" — пише московський партійний офіціоз. В Украні відзначили саме 70-річчя цього талановитого мистця, який багато причинився для піднесення українського мистецтва.

Студенти Курсів Українознавства на Союзівці вшанують цієї суботи роковини Івана Франка окремим концертом

ПРОФ. РОМАН СМАЛЬ-СТОЦЬКИЙ ВИГОЛОСИТЬ СВЯТОЧНУ ДОПОВІДЬ

Керґонксон, Н. Й. — В найближчу суботу, 27 серпня цього року, студенти Курсів Українознавства на цій Оселі Українського Народного Союзу в Кетскильських горах, вшанують пам'ять Івана Франка в 110-ті роковини народження і в 50-річчя з дня його смерти окремою імпрезою, що відбудеться у концертовій залі „Веселки" о год. 8.30 вечора. Святочне слово під час цієї імпрези виголосить президент Головної Ради Наукових Т-ва ім. Шевченка проф. д-р Роман Смаль-Стоцький. Концертову частину — декляматії, співи і танки — виконають студенти Курсів Українознавства.

ДАЛІ ДЕМОНСТРУЮТЬ ПРОТИ СУКАРНО

В столиці Індонезії відбуваються далі демонстрації студентської молоді, спрямовані проти президента Сукарно. На фото: антисукарнівська демонстрація на одній із площ Якарти.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

О. ГРИГОРІЙ ФУКАНЬЧИК НАЙМЕНОВАНИЙ ГЕНЕРАЛЬНИМ ВІКАРІЄМ

Рим. — Декан у Бельгії і парох у Лієжі о. Григорій Фуканьчик дістав з нагоди 40-річчя священичої діяльности номінацію на шамбеляна Папи Павла VI. В той самий час о. Фуканьчик дістав високе відзначення від Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого, який найменував його почесним крилошанином Львівської капітули. Апостольський візитатор Архиєпископ Іван Бучко призначив о. Фуканьчика генеральним вікарієм для країн Бенелюксу і Скандинавії, передаючи в руки заслуженого нашого священика-громадянина частину відповідальности за вірних Української Католицької Церкви в Північній Европі.

о. СТЕПАН ЯРМУСЬ ВИКОНУЄ ОБОВ'ЯЗКИ ГОЛОВИ ПРЕЗИДІЇ КОНСИСТОРІЇ УГПЦ

Вінніпеґ. — Після смерти Протоєрея Томи Ковалишина Консисторія Української Греко - Првославної Церкви в Канаді, під проводом Митрополита Іларіона, на своїх надзвичайних нарадах, що відбулися в середу 27 липня 1966 року, доручила тимчасове виконування обов'язківГолови Президії Консисторії Всечеснішому о. Степанові Ярмусеві, який досі був секретарем Президії Консисторії. Цю функцію він одночасно виконуватиме далі, аж до чергових звичайних нарад Консисторії, що відбудеться в днях 14, 15 і 16 жовтня 1966 року.

Д-Р П. КОНДРА ВИЇХАВ НА КОНҐРЕС ПТАХІВНИЦТВА В КИЄВІ

Вінніпеґ. — Д-р Петро А. Кондра, професор Манітобського університету, виїхав літаком з групою канадійських науковців до Києва, де відбувався в днях від 15 до 21 серпня світовий конґрес науковців в галузі птахівництва. Такі конґреси відбуваються звичайно що чотири роки.

На конґресі в Києві науковці звітували про свою дослідницьку працю в галузі птахівництва. Їх наукові звіти були розіслані заздалегідь науковцям до простудіювання та оцінки конґресової комісії. Таких звітів було 120. Канадійські науковці предложили шість звітів чотири з яких будуть опубліковані в цілості. Між цими чотирьома є два звіти, що їх опрацювали професори українці: проф. Н. Николайчук з Мекдоналд Коледж у Квебеку і д-р П. А. Кондра з Манітобського університету.

ПРОФ. БОГДАН ТОМКІВ ГОЛОВОЮ ДЕПАРТАМЕНТУ В УНІВЕРСИТЕТІ СВ. БОНАВЕНТУРИ

Боффало. — Американські газети „Кур'єр Експресс" (Боффало), „Таймс Геральд" (Олін) та „Ст. Бонавенчюр Віклі" — усі з 13 липня ц. р. подали повідомлення, що проф. д-р Богдан С. Томків, професор політичних наук та порівняльної літератури на університеті Св. Бонавентури, найменований на голову даного Департаменту з днем 1 липня 1966. В склад цього департаменту входить 15 професорів.

УКРАЇНКА ВИГРАЛА СІМ НАГОРОД

Едмонтон. — У часі Виставового Тижня в Саскатуні відбулася виставка ручних робіт та народного мистецтва. У групі вишивок та писанок сім перших нагород отримала 70-річна українка Оксана Кошман. У цій виставці могли брати участь лише ці піонери, що закінчили 70 років життя. П-ні Кошман є знана в Саскатуні з її чудових вишивок та писанок. Вона подарувала багато вишивок і писанок для Епархіяльного Музею.

СТВОРИВСЯ ФОНД ПИСЬМЕННИКА М. ЛАЗОРСЬКОГО

Сидней. — Як подає „Вільна Думка" з дня 10-го липня, в Австралії започатковано фонд письменника Миколи Лазорського. Микола Лазорський видав був перед кількома роками роман „Кирило Розумовський", що знайшов широкого читача також у ЗДА. В останньому році вийшов друком новий роман Лазорського про Роксоляну під назвою „Степова квітка". Фонд письменника Лазорського започаткувала пані Л. Онишко і Е. Темник і закликали інших прихильників літератури підтримати його.

Вишкільний табір „Стежки Культури" проходить з повним успіхом

„Вовча Тропа", Іст Четгем, Н. Й. — Започаткований в суботу 13 серпня ц. р. за почином і під проводом пластового куреня „Перші Стежі" вишкільний табір „Стежки Культури" проходить дуже успішно і з багатою програмою. Після участи в концерті Бостонської Симфонічної Оркестри в Теновуд, в суботу 13 серпня, в другому дні тривання табору в неділю 14 серпня виступав з доповіддю про І. Франка, з оцінкою поезії Емми Андієвської та з читанням власних творів поет і журналіст Остап Тарнавський. Того ж дня із читанням поезій і прози виступали поети Юрій Тарнавський, Патриція Килина та Богдан Рубчак. В понеділок 15 серпня ц. р. Аня Бойцун говорила про журналістику і маляр Богдан Певний мав розповідь про музеї Европи та про українську тематику в еміґраційному малярстві, як також про свої малярські праці. У вівторок 16 серпня ц. р. Людмила Коваленко-Івченко мала доповідь п. н. „Два кохання в літературі" та про „Національне пробудження". Артист Володимир Мельник розповідав цього ж дня про театр в Галичині. В середу 17 серпня учасниці табору відвідали американські музеї в околиці і слухали драми „Марат". В четвер 18 серпня відомий український мовознавець проф. Пантелеймон Ковалів мав дві доповіді: про українську мову і про мову творів Івана Франка. В п'ятницю 19 серпня про українську сатиру говорив Едвард Козак-Еко і поет Євген Маланюк крім доповідей про Юрія Липу і Миколу Хвильового читав власні твори. В суботу 20 серпня програму „Стежок Культури" виповнила доповідь письменника Миколи Понеділка „Мельодійність у прозі", ред. Богдан Кравців говорив про українську мітологію і читав свої твори і Богдан Рубчак виступив із доповіддю про сучасну українську літературу. Увечері цього ж дня відбулася ватра, звідомлення із якої подано в попередньому числі „Свободи". В дальшій програмі табору „Стежок Культури", який триватиме ще до 28 серпня ц. р., передбачені доповіді й виступи ряду інших діячів української культури.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Ситі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

„Чорна сила" і „біла сила"

Про ці гасла, творені в ході расової колотнечі в Америці, годі говорити інакше, як у „лапках", бо вони штучні, породжені з атмосфери емоцій і пристрастей. Муринські творці концепції „чорної сили" в офіційному комунікаті, що його назвали „документом про становище", формально заперечили, що під „чорною силою" вони розуміють підбурювання до насильства проти білих. Автор того документу, оприлюдненого в першому тижні цього місяця, 25-річний Стоклі Кармайкел, голова радикальної муринської організації Студентський Координаційний Не-насильницький Комітет, ставить за головну тезу, що американські негри повинні створювати власні установи, власні кредитівки, кооперативи, політичні партії, повинні „писати свою власну історію". Негри мусять противитись співпраці з білими не тому, що вони проти білих, а тому, що цілей, що їх вони собі ставлять, не можна осягнути у співпраці з білими. Тому всі муринські організації повинні мати „чорний провід, чорну контролю і чорні фінанси . . ."

Однак, ані муринське, ані біле широке населення Америки не знає цього документу. Гасло „чорна сила" стало в очах багатьох білих погрозою насильницьких актів і — в психологічній реакції — породило штучне й нездорове гасло „білої сили", що його — як на сміх — проповідує мікроскопічна „нацистська" партія. Виявилося це в серпневих заворушеннях у Шикаґо, де білі недолітки вимахували на вулицях прапорцями із свастикою, не знаючи, напевно, нічого про нацизм та його зловісний історичний знак, під яким Гітлер намагався завоювати світ і на шляху до тієї цілі винищував фізично народи. „Біла сила" має, за думкою її провідників, творити „білі ґвардії", що у свої руки перехоплюватимуть вимір справедливости проти „жидівських комуністів і чорних покидьків".

Можна було б легковажити оті виступи чорних і білих екстремістів, потішаючи себе тим, що одні й другі становлять незначний відсоток в американському народі. А втім, протягом останніх трьох тижнів расова проблема в Америці несподівано загострилась довкола закону, що забороняє відмовляти муринам в купні будинків або у винаймі помешкань. Після цілої низки законів, що касують расову дискримінацію у шкільництві, прийманні на працю, користуванні засобами льокомоції та публічними влаштуваннями і після минулорічного закону про скасування бар'єрів, які не допускали негрів до голосування — Крайова Асоціяція для поступу кольорових людей добилася зголошення отого мешкального законопроєкту. Після затяжної кампанії за передачу його на пленум Палати Репрезентантів, схвалено там два тижні тому той законопроєкт 259 голосами проти 157, хоч обов'язок продажу муринам домів чи винайму помешкань обмежено до комунальних та великих мешканевих будинків і вилучено з того обов'язку всі т.зв. приватні доми, що становлять коло 60% усіх мешкальних будинків в Америці. Законопроєкт перейшов до Сенату, де є ще більше противників тієї т.зв. мешкальної секції законопроєкту. Цікаво, що арґументи конгресменів і сенаторів, противників вимоги муринських провідників, які вважають, що принципово не вільно взагалі відмовляти неграм у купні будинку чи винаймі помешкання, покриваються з арґументами мешканців тієї білої дільниці в Шикаґо, через яку демонстраційно маршували в минулих тижнях негри, стрінувши ворожу поставу білих.

Отже, не заперечуючи конституційного права чорних будувати собі доми чи купувати вже існуючі і мешкати, де їм подобається, противники „мешкальної секції" згаданого закону твердять, що та сама американська Конституція гарантує білим право свобідно розпоряджати своїм добром, своїм будинком, своєю посілістю, і кожний має право продавати свою власність чи винаймати її, кому йому подобається. Далі, слов'яни, балтійці і скандинавці, які замешкують ту білу дільницю в Шикаґо, на яку націлились негри, твердять, що вони інвестували свої важко зароблені гроші в доми, церкви, шпиталі, і побоюються, що з напливом до тієї дільниці муринів будуть загирені усталений її характер, спосіб життя, атмосфера. Вони цього не хочуть і згідні навіть сприяти „білій силі", якщо вона охоронятиме їх проти тієї — дійсної чи уявної — загрози.

Все це ще раз потверджує, що не можна розв'язати впродовж одного десятка років, чи навіть одного покоління, проблеми, яка назріла впродовж сторіч.

Богдан Галайчук

ВОРРЕН АМБРОЗ ПРОВОКУЄ

Буенос Айрес. — 14 серпня вранці причалив на тутешньому летовищі джет-кліппер Панамерікан'у очікуваний масою журналістів, кількома арґентинськими офіційними фіґурами та 8-ма американськими дипломатами, членами амбасади. Бо цим джетом прилетіли арґентинський мандрівний амбасадор, який, мабуть, незабаром поселиться на постійне у Вашинґтоні, інж. Альваро Альсоґарай і, що важніше, Едвін Мартін, один із передових представників американської дипломатії, колишній асистент державного секретаря і теперішній амбасадор в Арґентині, який вертався після майже двомісячного побуту у ЗДА.

Коли президентське крісло Ілії було вже поважно захитане, Мартін докладав усіх зусиль, щоб його підтримати. Хоч його заяви були зовсім тактовні, чимало арґентинців вважало, що він втручається у не свої справи; а дехто твердив, півжартома, півповажно, що це він „викінчив" Ілію. Коли б — мовляв — арґентинські генерали навіть хотіли тоді зрезиґнувати з перевороту, було б це неможливе, бо тим потвердили б вони відому комуністичну тезу, мовляв Арґентина — одна з „напівколоніяльних" країн, армія якої слухає наструнко „голос свого пана" з Пентаґону. Згадуємо на марґінесі цю подробицю, характеристичну для зрозуміння перевразливленої тутешньої опінії, бо вона облегшить читачам оцінку деяких недавніх заяв Гордона й Раска в арґентинській університетській справі.

Та вертаймося до теми. Якби, після перевороту, амбасадор Мартін залишився в Буенос Айресі, він виглядав би трохи неповажно; і дав би французькому півофіціозові „Ле Монд" додатковий арґумент, мовляв, переворот був в американському інтересі. Якби тоді покинув Арґентину, це значило б, що тріснув за собою дверима, які опісля було б трохи незручно таки відчиняти. Тому виїхав з Арґентини, але за тиждень перед переворотом, коли доля Ілії вже була припечатана. І вернувся незабаром після того, як Америка визнала уряд Онґанії.

Не погоджуємося з поглядом деяких тутешніх кол, мовляв, Вашингтон не повинен був знову присилати амбасадора, який так далеко заанґажувався по боці попереднього президента. Поворот Мартіна був припізнений американсько-арґентинським напруженням, що його викликав Воррен Амброз, професор Массачузетського Технологічного Інституту, законтрактований на три роки до тутешнього Університету.

Коли амбасадор Мартін зійшов з літака і журналісти обступили його, він відповідав їм дуже лякoнічно і здержливо, що зрозуміле на тлі історичного контексту, про який ми згадали. Ширше відповів лише на один запит: чи у його повороті слід добачати кінець дипломатичного напруження на університетському тлі? „У цій справі вже висловився Державний Департмент минулої середи чи четверга. Після арґентинської ноти, яку ми дістали, та заяви през. Онґанії перед двома американськими журналістами (з концерну Скріпп-Говард) уважаємо справу закінченою, і вернулися б до неї хіба тоді, якщо виникли б якісь нові факти. Хочу вияснити — підкреслив Мартін, — що американський уряд інтервеніював у цій справі лише тому, що у ній був замішаний американський професор".

Про що йдеться?

Одною з трьох причин усунення Ілії була його пасивність супроти комуністичної інфільтрації, зокрема через столичний університет: „Військо домагалося покінчити з тим вогнищем інфекції, але Ілія відмовився в ім'я засади демократії, яку він, до речі, зберігав у досить анахронічній версії". Одним словом, було очевидне, що Ілія не рішиться на той крок і за те заплатить президентським кріслом. Не зважаючи на це (а може саме тому) комуністи доводили провокації на університетському терені до крайности. Але коли прийшло неминуче, комуністична студентська федерація неґайно стала в обороні демократії, а за кілька годин після перевороту університетський Сенат прийняв проклямацію проти нього звернену і зредаґовану в виїнятково аґресивному тоні, мабуть, щоб спровокувати новий військовий уряд на гостру реакцію. Та несподівана любов до демократії була тим дивніша, що демократичні партії і часописи прийняли переворот з байдужністю (офіційно запротестували лише соціялісти-демократи, зате осуджували його саме комуністи).

Треба було покінчити з систематичним надуживанням університетської автономії для комуністичної субверсії. Онґанія зволікав з тією справою цілий місяць (чим наразився на гостру пресову критику), боячись, що викличе поважний моральний удар по своєму режимі, а то й кровопролиття. Не оминув першої небезпеки, але оминув другу. Комуністи плянували забарикадуватися в деяких факультетах, де зібрали припаси харчів та зброї, щоб поставити уряд перед прикрою дилемою: або брати ті твердині приступом, проливаючи кров, або облогою — даючи, при другій альтернативі, комуністам арґумент, мовляв, уряд не панує над ситуацією. Того другого засобу не раз вживали у Венесуелі. Поліція мусіла евакуювати факультети, діючи швидко й енерґійно. Це завдання вона виконала, але при тому дала себе спровокувати на побиття студентів, а то і професорів, між ними одного американця.

29-го липня коло 8 години вечора поліція вдерлася до старого будинку факультету Стислих Наук, двері та вікна якого були забарикадовані, і наказала приявним професорам і студентам протягом 5 хвилин вийти. Професори некомуністи вийшли, залишилися тільки комуністи, між ними горезвісний декан, Роляндо Ґарсія. Залишився теж професор Воррен Амброз, бо, мовляв, він любить сильні емоції. Коли минуло 5 хвилин, поліція приступила до — треба признати — брутальної евакуації тих, що залишилися, вживаючи слізних газів та гумових палиць; при цьому добре почастувала і містера Амброза, не зважаючи на американський пашпорт, що його він показував.

На перший погляд Амброз справляє враження молодої духом людини, яка начиталася „шорт сторіс" і наслідує, скажімо, Тексас Білла, що переправляється через Ріо Ґранде дель Норте, розганяючи при цьому труслививих мехіканських поліцистів, що знущаються над вдовами і сиротами. Роля тим більш емоційна, що йдеться про оборону світочів науки, проти нацистів, одягнених в арґентинські поліційні однострої.

Коли Амброз пішов скаржитись до американської амбасади, там, переаірнвши справу, сказали приблизно таке: „Якщо тутешня поліція поводиться супроти тутешніх професорів брутально, це сумно, але це внутрішня арґентинська справа, і не вам, бідний приятелю, боронити арґентинців проти арґентинської поліції, бо ви не супермен, а звичайний чужинець. Коли Тексас Білл боронив жертви мехіканської поліції, він витягав дві пістолі, а не американський пашпорт, і не наражував своєї батьківщини на дипломатичні ускладнення. Шукали емоцій, знайшли їх — так чого ще хочете? Справа покінчена".

Не лише для американської амбасади, але й для Державного Департаменту справа мала бути покінчена вже тоді, 29 липня, а не тиждень пізніше, після виступу Гордона та арґентинської реакції на нього, після зайвого завогнення.

Тим більше, що для багатьох арґентинців та „погоня за емоціями" не виглядає дуже переконливо. Вони вважають, що Амброз — явище не рідке і серед американських інтелектуалістів, що він, коли не червоний, так трохи рожевий, і навмисно не вдягнув коротких штанят, щоб допомогти своєму однодумцеві, червоному деканові Роляндові Ґарсії.

Про відносини в тутешньому державному Університеті писали ми широко 6 березня м. р. („Ганебний напад на проф. Ростова"), 2, 9 та 12 жовтня („Атакують комуністичну твердиню" та „Оборона права на комуністичну субверсію"). Кожному читачеві „Свободи" відомо, що тою твердинею був тутешній Університет, і в цьому були згідні всі некомуністичні кола, від консерватистів до пероністів. Чи міг не знати цього проф. Амброз, що викладав — і то на факультеті, очоленому нотoрійним комуністом Ґарсією — ще від березня?

Комуністам не пощастило викликати кровопролиття в Університеті, тож принаймні спровокували вони побиття професорів. Для більшого ефекту було побажане, щоб, крім арґентинських світочів науки, був хоч один чужинець. Містер Воррен Амброз, професор Массачузетського Технологічного Інституту, перевиконав норму: викликав абсурдне напруження між Вашинґтоном і одним з найбільш протикомуністичних латиноамериканських урядів.

Д-р М. Гуцуляк

ЩЕ ПРО ҐЕСТАПІВСЬКІ ЗВІРСТВА В КАЛУЩИНІ

Дуже прикро мені, що через утрату речей, а в тому числі й записок та документів, в 1944 році в Сяноці не можу докладно описати всіх страшних подій у Калуші та інших місцях під час другої світової війни. Аж допис д-ра Д. Капітана у „Свободі" та допис інж. В. Мацькова в „Новому Шляхові" дещо відсвіжили призабуті події.

До Калуша прибув я в 1940 році. Навчав у старших клясах української десятирічки, де директором був колишній професор польської гімназії Омелян Сливка. Також навчав географії у старших клясах восьмирічки, яку провадив Генрик Коваль.

По відступі большевиків, а радше дещо перед кінцем відступу, українським старостою Калуша й повіту був призначений підпільною бандерівською організацією О. Сливка. Ця влада утрималася аж до відходу мадярів восени 1941 року. Пам'ятаю, що мадяри ще не всі покинули місто, ще не прибула жодна військова німецька частина, ще не було німецької цивільної влади, аж нагло з'явилися ґестапівці. Вони неґайно виарештували майже всіх жидівських лікарів, адвокатів, професорів та інших освічених осіб і, розібравши їх майже донага, вивезли за місто на розстріл. Спостерігав я це особисто з жахом враз із маґістром П.Я. з бульвару навпроти будинку, де це все відбувалося. Кого і скільки жидів тоді знищено, не пригадую. Вже там на місці сказав я собі, що до німців на службу не піду, і під претекстом організування школи не працював у них ні одної години.

Через кілька днів по приході німецької цивільної влади хтось із крайсгавптманшафту (тодішний крайсгавптманшафт складався з повітів Калуш, Долина і Галич) притримав О. Сливку, і мені прийшлося тоді його рятувати.

Восени 1941 року, після того, як я зорганізував торговельну школу, дещо пізніше один визначний громадянин Калуша запитав мене: „хто вас призначив директором?" — на це я відповів йому, що „сам себе призначив", бо воно так і було. Сливка в ній учителював, але недовго, бо вже в 1942 році, на докос поляка, ґестапівці арештували його, батька трьох малих діточок, а також сина згаданого вище Г. Коваля — Ореста і за кілька днів розстріляли в Станиславові. Причина арешту і розстрілу невідома.

Торговельна школа в Калуші спочатку займала половину будинку народної школи, а в 1942 році перенеслася до будинку колишнього

биття професорів. Для біль-

„Стшельця" по Салінарній вулиці, а на її місці заложив німецьку школу колись великий польський патріот і організатор „Стшельця", учитель народної школи, а за німців райхсдойче чи фольксдойче, його прізвище я забув.

Торговельна школа мала фахових, дуже добрих учителів і тому її навчальний рівень був високий, що стверджував завжди інспектор А.К. Вона, як напевно й інші торговельні школи в краю, виконала велике завдання, бо тим, що не могли попасти до гімназій, давала певне знання, вишколювала бюрові і торговельні сили а що найважніше зберігала нашу молодь від вивозу до Німеччини.

Калуська торговельна школа вже в 1943 році мала своїх випускників. Один з них, родом таки з Калуша, працював у великій німецькій імпортово - експортовій фірмі. При письмовому столі, за яким він працював, сиділа з другої сторони урядничка-полька. Вона побачила на столі заборонену брошуру, яку чомусь той хлопець туди приніс, і під час його неприсутності передала її своїм хлібодавцям - німцям, познайомившись з її змістом. Управителі підприємства, припускаю, подзвонили в тій справі до Гестапа в Станиславові, яке наказало їм хлопця затримати до їх приїзду. Німці з фірми передали його під опіку райхсдойче, що мав на низу крамницю з залізними товарами. З тієї крамниці він легко вийшов на вулицю і пішов додому.

Замість зголоситися до УПА, а це можна було зробити навіть у місті, хлопець кружляв довкола хати своїх батьків разом з приятелем, також абсольвентом нашої школи, який за кілька днів мав від'їхати на вишкіл до дивізії „Галичина". Там застали його надвечір ґестапівці і арештували враз із товаришем. На переслуханні він видав кільканадцятьох учнів торговельної школи як таких, що співпрацювали з ОУН Бандери, а також свого батька та служницю (мати його не жила з батьком і мешкала окремо). Над досвітком у неділю, ґестапівці виарештували названих учнів, бо всі вони мешкали переважно в бурсі, а також батька того хлопця та служницю і від'їхали до Станиславова.

Біля шостої години ранку сильний стук у вікно моєї канцелярії і рівночасно спальні розбудив мене. Це учениці з бурси з плачем повідомили мене про трагедію, яка тількищо сталася. Коли ж я кінчав убиратися, надійшов командант німецької жандармерії і повідомив мене, що Гестапо наказало йому перевести в хлоп'ячій бурсі ревізію, і запросив мене на свідка. Прийшовши до бурси з чотирма жандармами, я застав всього кілька учнів, та й ті бідаки, в міжчасі десь зникли.

Жандарми переглядали докладно все, переважно книжки та зшитки, шукаючи недозволених летючок та брошур, але тільки один з них умів трохи читати по-українському. Часами просили мене те чи інше перекласти чи вияснити. Не знаю, чи жандарми не вміли, чи не хотіли знайти те, чого шукали, бо по кількох годинах відійшли без нічого і більше не з'являлися. Безладдя в бурсі, яке застали учні, а про яке згадує в своєму дописі інж. В. Мацьків, було, правдоподібно, по ревізії жандармерії, бо ґестапівці ревізії не переводили.

Ще таки в неділю я добився побачення у крайсгавптмана і просив його інтервеніювати в Гестапо, покликуючись на те, що ревізія не дала жодних доказів вини арештованих, одначе цей несимпатичний німець відповів, що він нічого не може допомогти. Всі інтервенції в Гестапо з української сторони були безуспішні.

Настав злочасний четвер, коли ґестапівці привезли на розстріл 12 осіб, в тому числі 8 учнів. Довідавшись про це, я негайно поспішив до крайсгавптмана і з великою настирливістю прохав його зробити все, щоб врятувати учнів. Нетерпеливо чекаючи на вислід інтервенції, довідався, що екзекуцію вже переведено.

Гестапо розстріляло тоді найбільш свідомих хлопців з Перегінська — Ярослава Глушка, Ярослава Панька і Ярослава Писаря, а з Калуша Петра Келебая, решти, на жаль не пригадую, двох згаданих угорі абсольвентів, батька одного з цих абсольвентів і його служницю. Тіла побитих забрали ґестапівці зі собою і, певно, десь закопали. Що сталося з рештою арештованих, в тому

(Закінчення на стор. 4-ій)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ РАЗ ПРО „ЧУЖИНЦІВ"

Пан О. Макогін цілком слушно зауважив, що ми в ЗДА неправильно називаємо не-українців „чужинцями". Він правильно підкреслив, що ми не можемо називати „чужинцями" американців, які нас гостинно прийняли і дозволили стати співгромадянами.

Але п. Голіята, видно це не задовольняє. У своєму наступному листі до „Свободи" (16 серпня) він лише, що п. Макогін „не зрозумів" його листа, що він (п. Голіят), коли писав про чужинців, мав на думці не американців, а „азербайджанців, альбанців, туркестанців, словенців, румунів, мадярів та ін"

Запитуємо: якщо „звичайні" американці, наші співгромадяни, не є „чужинцями", то чому ж ми маємо називати так наших американських співгромадян азербайджанської, альбанської, туркестанської та інших національностей?

Чи, може, згадані вище особи приїзджали до Америки із своїх країн спеціяльно, щоб відсвяткувати Тиждень Поневолених Націй?

Здається, найправильніше буде, коли називатимемо всіх не-українців у ЗДА особами інших національностей, різнонаціональною публікою, врешті — не-українцями, не змішуючи поняття національности з державною приналежністю.

Українець має право вживати слово „чужинець" тільки у двох випадках: 1, коли замешкує в Україні, може називати чужинцями гостей, туристів, іміґрантів, зайд; 2 коли є громадянином певної не-української держави, може називати чужинцями всіх не-громадян, туристів, іміґрантів і т. д.

Ця категорія українців повинна рахуватися з тим, що українці-автохтони (див 1.) мусітимуть підшукати відповідне окреслення для тих українців, які відрекомендуються на Україні, наприклад, американцями.

Тому, щоб не було на сторінках часописів „мовних чи термінологічних колізій", не треба забагато надіятися на допомогу мовних редакторів.

Валентин Катречко
Оранж, Н. Дж.

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(59)

Повість „Боа Констріктор" написав Франко в 1878 році, після того, як вийшов із тюрми. Друкував її в тих періодиках, про які ми вище згадували: в „Громадському Друзі", „Дзвоні" і „Молоті". В 1884 р. ця повість вийшла окремою книжкою у видавництві журналу „Зоря". Цікаво, що в 1907 році Франко випустив її як „нове, перероблене видання". Іван Лизаковський в „Увагах" до цієї повісти пише:

„Франко, готуючи нове видання цієї повісти, значно її змінив і доповнив так з художньої, як також з ідеологічної сторони. Коли в першому виданні Франко малює лише неґативні, руйнуючі сторони накоплення капіталізму в Галичині, то у виданні 1907 року, побіч великої, руйнуючої селянство сили, добачує також і проґресивні сторони в розвитку капіталізму. З художнього боку Франко вигладив мову, повикидав розмови на жидівській і німецькій мовах, додав нові епізоди. В розділі II-му доданий епізод про побут на ярмарку в Лютовисках, купівлю худоби і втечу перед барщівниками. Доданий цілий розділ III. Змінений колишній третій, а тепер четвертий розділ. Доданий розділ V. Закінчення повісти зовсім інше в першім виданню, як у другому. В першім виданню, як закінчення, маємо невеличку нотатку автора навчального характеру; 2-ге видання Франко доповнив сценою на дні шибу і динамітовими вибухами" (ст. 155).

Олександер Дорошкевич про ці дві редакції повісти „Боа Констріктор" пише:

„Багато відмін є в тексті другої редакції в порівнянні з першою, і все це доводить нам про еволюцію Франкових поглядів: осуджуючи гостро на початку капіталізм і капіталістів з їхніми неминучими хижацькими заходами, пізніше, коли сам Франко в значній мірі розійшовся з колишніми своїми соціялістичними переконаннями, він інакше оцінив його і підкреслив той могутній розвиток промисловости, що стався завдяки капіталізму, і що ніс українському народові не тільки саме лихо в тих об'єктивних умовах: без розвитку капіталізму, як вищої форми господарства, важко було мріяти про інші, соціялістичні форми побуту" (Олександер Дорошкевич. Іван Франко (1856-1916). Огляд діяльности й творчости. Вінніпеґ, 1928, ст. 27-28).

О. Дорошкевич писав свою працю про Франка на початку 20-ох років, коли ще можна було на Україні писати про те, що „Франко розійшовся в значній мірі з колишніми своїми соціялістичними переконаннями". Тепер там про це не вільно навіть натякати.

Авторка книжки про „Світогляд Івана Франка" — Марія Климась розділ цієї праці під заголовком „Погляди Івана Франка на соціялізм" (ст. 228-256) кінчає словами, в яких немає нічого про те, що автор повістей „Борислав сміється" чи "Boa Constrictor" не був вірний соціялізмові. Вона пише:

„Визнаючи робітничий кляс передовим клясом в суспільстві, борцем за щастя всього трудящого люду, творцем нового суспільства, І. Франко зробив значний крок вперед у порівнянні з великими революціонерами демократами, які діяли в період, коли робітничий кляс тільки народжувався в Росії і на Україні, ще тільки виступав на арену, і які не усвідомлювали та й не могли усвідомити революційної ролі пролетаріяту в побудові соціялістичного суспільства" (ст. 256).

Ю. Кобилецький не може писати про відступ Франка від соціялізму в другій редакції „Боа Констріктора", він тільки підкреслює, що „перша редакція повісти художньо викінченіша" (57), образи повісти „більше сконденсовані, глибше розкриті" (ст. 57).

Повість „Боа Констріктор" як ми вже бачили, починається образом вужа-полоза, який нищить життя газелі. Це може бути символом і алегорією до того, що подібно діє капіталізм із людьми. Ця повість і кінчається жахливою сценою в копальні, в якій згинули обидва конкуренційні капіталісти: Герман та Іцко:

"Почувся страшний лускіт кам'яної стіни, розірваної динамітом. Один кусень каменя ... розторощив Германові голову й на місці положив його трупом; інші поранили декількох робітників, а по кількох хвилях у виломі показалася руда борода Іцкова ...

Та в тій хвилині гукнув новий вибух — це був вибух тої пачки динаміту, що лишилася була в Іцковій штольні й якимось припадком загорілася. Іцка розірвало на штуки ... Робітники, ледве живі зі страху, хрестилися та шептали беззв'язні фрази молитов на цей вид" (153).

У порівнянні зі згадуваними вже оповіданнями з бориславського циклу — повість „Боа Констріктор" цікава тільки типом такого нафтяра, яким був Герман Гольдкремер. Автор яскраво його змалював, він стає промисловцем на більшу скалю, головно в другій редакції.

ФРАНКІВСЬКИЙ КОМІТЕТ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

ЗВЕРНЕННЯ
ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАЯНСТВА У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

У зв'язку із 50-літтям смерти і 110-літтям народження Івана Франка Франківський Комітет у Великій Британії поробив заходи і приступає до здійснення друком окремого ювілейного видання перекладів його поетичних творів на англійську мову.

На запрошення Комітету перекладом займається англійська поетеса Віра Річ, відома вже нашому громадянству із цінного видання однотомника перекладів з Шевченка, виданого в часі його ювілеїв. Як відомо, цей переклад прийняла надзвичайно прихильно й англомовна преса у світі.

Комітет поставив собі за мету вшанувати також пам'ять Івана Франка подібним пам'ятковим виданням і в тому напрямі підписав договір із перекладачкою, яка взялася до праці з надзвичайною пильністю і посвятою, внаслідок чого переклад є на сьогодні готовий до друку. Він буде поважним і тривалим вкладом у поширенні нашої літератури за кордоном та дасть світові широкий і репрезентативний для Франка вибір із його поетичних творів.

Для реалізації цього важливого видання потрібні фонди у приблизній висоті 1.500 фунтів стерлінгів.

Ми віримо, що наше громадянство у цьому важливому Франківському році завершить наші святкування його пам'яті та заслуг для української культури та для державно - визвольної боротьби нашої нації оцим тривалим пам'ятником нашої любови, пошани і вдячности до Великого Духового Провідника українського визвольного руху в його добі.

Пригадуємо всім борцям за визволення і всім українським патріотам, що на похоронах Франка провідники Українських Січових Стрільців виразно заявили, що Франко був їх духовим батьком і великим провідником. Зуміймо нашу вдячність виразити хоч скромним, але достойним виданням його творів на славу нашої боротьби і України.

В такій вірі ми піднялися до праці для видання перекладів його творів. В цій вірі закликаємо все наше громадянство не тільки із терену Великої Британії, але із усього світу щедрими і скорими датками причинитися до здійснення цього пам'яткового видання.

Просимо отже українські установи та всіх українських патріотів надсилати в найскорішому часі свої пожертви. Зазначуємо при тому, що імена осіб, які зложать на ту ціль датки вищі від десяти фунтів будуть оголошені в самому виданні із зазначенням висоти їх пожертви на цю шляхетну ціль.

Якщо збірка випаде задовільно, тоді Комітет плянує видати також „Мойсея" у супроводі літературно-наукової праці.

Видання творів Франка у вільному світі є частиною нашої боротьби за волю і державність України, а зокрема частиною здійснення світової місії України, в яку вірив і якій присвятив своє життя наш Великий Пророк.

Президія Франківського Комітету у Великій Британії

Franko Memorial Committee
49 Linden Gardens, London, W.2. England.

Український Католицький День Шамокінського Деканату

31-го липня відбувся 33 з черги Український Католицький День в Лейквуд Парку, Па. коло Маганой Сіті, Па. влаштований українськими кат. парафіями Шамокінського Деканату. Ціль Дня, в якому беруть участь: Владика Митрополит, всі деканальні священики, та численні вірні — відновити себе релігійно та національно, взяти участь в Молебні, вислухати проповіді, та взяти участь в концертовій частині. Прибуток призначений на потреби нашої Духовної Семінарії, яка виховує для нашої Церкви молодих священиків.

По відслуженні Молебня, по виголошенні проповідей про потребу священичих покликань, в концертову частину ввійшли такі точки: Виступ мужеського хору Лігайтон Велі, сольоспів пані Олі Гентош, виступи танкової групи дітей, та попис діточого хору св. Тереси, з нашої парафії Преображення Господнього з Гановер, Па.

Відомий в околиці Аллентавну добре вишколений та зіспіваний чоловічий хор під проводом диригента В. Двораківського відспівав ряд народних пісень. Хор є здисциплінований, має гарні голоси і є цінною культурною одиницею в цілій окрузі. Треба бути вдячними за виступ хору, треба йому побажати дальших успіхів, щоб був носіями нашої культури серед американського народу, та пригадував українській еміграції любити рідну культуру, не падати духом, не дати завмирати нашій українській душі, рідній мові, рідній традиції. Акомпанював при фортепіяні А. Блащак з Алентавну. Присутні нагороджували хор грімкими оплесками.

Пані Оля Гентош з Алентавну відспівала милим голосом пісні „Київський вальс" та „Чорні очі". Вона своїм виступом зробила всім присутнім велику приємність, за що заслужено одержала рясні оплески.

Танкова група та діточий хор св. Тереси (32 дітей), — це діти вже нашого другого і третього покоління з парафії св. Преображення Господнього. Танкова група та діточий хор св. Тереси зорганізований в 1964 р. Хором проводить та вчить дітей співати пані Мільдред Шалайда, а учителем народних танків є пан Степан Паращак, бувший учень нашого заслуженого ентузіяста народних танків балетмайстра Василя Авраменка. Василь Авраменко довголітньою працею при навчанні народних танків причинився до популяризації нашої культури серед чужинців, та причинився до того, що наші роджені тут молоді покоління, співаючи рідних пісень і танцюючи свої рідні танки, залишилися при рідному народові, і не улягли натискові асиміляції. Жалко лише, що наша еміграція, за ту так велику неоцінену працю для нашої еміграції, нині так мало виявляє вдячности п. Авраменкові.

Про гарні барвисті строї для дітей подбали жінки з сестрицтва св. Анни, які і опікуються обома групами дітей. Сердечну опіку знаходять обидві групи дітей від своїх отців душпастирів, Всеч. о. М. Фисаника — пароха, та його помічника Всеч. о. Ф. Патриляка. Обидва отці душпастирі, — це тут роджені наші молоді священики, гарно говорять рідною мовою, і не всидаються нею говорити, вони разом з дітьми, родичами та вчителями прибули на Український Католицький День до Лейквуд Парку.

Наша пісня, наші народні танки, наші народні строї — це цінні духові скарби, для збереження та продовження нашого народного життя на еміграції. Жалко лише, що тим, таким важним духовим цінностям присвячується мало уваги. Наша парафія Преображення Господнього в Гановері є середня щодо числа парафіян. Діточі групи рідними танками чи співами веселять серця та душі старших і молодих з нашої еміграції та викликають подив у чужинців.

Хто може більше звеселити людські серця, як не усміхнені діточі очі?

Число вірних Української Католицької Церкви в ЗДА — це старі еміґранти, їх діти та внуки. Мусимо погодитися з прикрим фактом, що багато наших людей з другого чи третього покоління старої еміграції не розуміють рідної мови в слові чи в письмі. Жиють вони серед чужого окруження вчаться та працюють, та більшість з них ще належать до рідних організацій та почитають Бога в рідних церквах. Численні наші люди затратили розуміння рідної мови, та вони не затратили своєї української душі Залежати буде від того, чи найдуться ще провідники, які знайдуть в собі досить духової сили й охоти навчити наші молоді, на чужині народжені покоління, навіть чужою мовою, про все, що наше рідне.

Прикладом є факт існування та праці нашої танкової групи і діточого хору св. Тереси в Гановері, Па. Приємне враження переживали присутні на концерті Українського Кат. Дня, коли струнка гарно одіта Джейн Слота, шнурочком випроваджувала малих танцюристів на сцену, де вони під звуки оркестри виконували ряд народних танків: гопачок, коломийку, аркан, метелицю, а хлопці з дерев'яними шаблями виконували танок козаків, а по скінченні всі разом під проводом п. Мільдред Шалайда заспівали присутнім „Многая літа". Оплескам не було кінця, всі присутні наповнилися почуваннями вдячности для тих, які зорганізували хор і танцюристів. Згадані групи дітей виступали вже на світовій виставці в Ню Йорку, де співали св. Літургію у Ватиканському павільйоні, та під проводом п. С. Паращак виводили наші народні танки на тій же виставці, за що отримали спеціяльну нагороду. Вони виступали і на фестинах у Вількесбері та на фестині нашої церкви св. Кирила та Методія в Олифанті, Па.

Участь в Українському Кат. Дні Шамокінського Деканату взяли: Впросв. Митрополит Кир Амврозій Сенишин, Впр о. декан Ю. Дубицький, 20 священиків та коло 500 гостей. Під час перерви в концерті п. С. Поступик, президент Ліги Українців Католиків вручив Митрополитові чек на тисячу долярів на будову Катедри у Філядельфії.

Управителем Українського Кат. Дня був о. В. Левицький, а про мистецьку частину подбав о. Б. Левицький.

о. Р. Ганас

Повідомлення Головної Управи Української Стрілецької Громади в Канаді

Головна Управа Української Стрілецької Громади в Канаді подає цим шляхом до відома, що в Канаді створено Комітет Побудови Пам'ятника сл. п. д-рові Іванові Гулясві в місті Вінніпеґу. Д-р Іван Гуляй був співтворцем Української Стрілецької Громади в 1928 році і всіх наших організацій, що тепер відомі як організації системи УНО і Братні Організації.

Комітет Побудови Пам'ятника поділено на Почесний і Діловий Комітет. Особовий склад Почесного Комітету такий: М. Плавюк, президент УНО і БО, Гемілтон, Ю. Темник, голова ГУ УСГ, Торонто, пані С. Савчукова, голова ЦУ ОУК, Торонто, І. Курилів, голова КУ МУНО, Садбури, інж. сотник В. Коссар, почесний голова УНО і БО, Грімсбі, Г. Поворозник, голова Провірної Комісії УНО і БО, Гемілтон, Е. Василишин, Монтреал, В. Гультай, Торонто, Б. Зелений, Віндзор, Е. Довгань, Монтреал, пані І. Дячук, Монтреал, пані С. Проців, Торонто, П. Божок, Гемілтон, Д. Ріпак, Вінніпеґ, Р. Барицький, Садбури, М. Бабій, Гемілтон, М. Лисий, Порт-Артур, Н. Буковський, Саскатун, І. Борух, Алберта. Особовий склад Ділового Комітету такий: М. Шарик, голова, Ст. Кетерінс, Й. Нецкар, містоголова, Вінніпеґ, Т. Тарасюк, скарбник, Вінніпеґ.

Українці міста Вінніпеґу і ближчої околиці можуть звертатись в усіх справах, що відносяться до Пам'ятника, до секретарки Комітету пані Е. Ситник на адресу: Mrs. S. E. Sytnyk, 509 Dominion Street, Winnipeg 10, Man.

Всі інші з Канади і з-поза Канади можуть звертатись в усіх справах, що відносяться до Пам'ятника, на адресу Головної Управи Української Стрілецької Громади Ukrainian War Vet. Ass'n, H. Q., P. O. Box 1104, Stn D, Toronto, Ont.

Датки на Пам'ятник Вінніпеґ і околиця можуть складати в нашій Кредитівці Карпатії у Вінніпеґу, конто ч. 149, д-р І. Гуляй. Адреса така: Carpathia, 862 Main Street, Winnipeg 4.

Всі інші датки висилати чи складати на адресу Головної Управи Української Громади в Торонті, конто ч. 2111 в Українській Кредитовій Спілці.

Ю. Темник — голова ГУ УСГ
М. Селешко — секр. ГУ УСГ
Торонто, 13 червня 1966 р.

● У Тунізії декретом президента Габіба Бургіби заборонено жінкам носити спіднички, що короткі вище коліна. Жінок із такими спідничками поліціянти відводять на поліційну станицю і карають гривною з загрозою більших кар. Закрито один елеґантний клюб, якому закинено, що толерує непристойні одяги жінок.

З діяльности Союзу Українських Організацій в Австралії

13 травня 1966 р. відбулося вечором в Українському Народному Домі в Ессендоні (Мельбурн) перше Пленарне засідання нової Управи СУОА.

Голова СУОА п. М. Болюх привітав членів нової управи СУОА й запропонував порядок нарад: 1) Кореспонденція, 2) Бюджет, 3) Справа постійного платного секретаря СУОА, 4) Розподіл обов'язків членів управи, 5) Реченець приготовлення керівниками відділів плянів праці, 6) Справа книги „Українці в Австралії", 7) Інші справи.

Зпоміж біжучих листів треба виділити, як найцікавіший, лист-подяку прем'єра міністрів Австралії містера Г. Голта за конґратуляції Управи СУОА у зв'язку з перебранням ним обов'язків прем'єра міністрів Австралії.

Бюджет Управи СУОА на біжучу дворічну каденцію запропонував керівник фінансового відділу п. Яр. Гевко. У приходах і розходах бачимо 6.640 долярів. Бюджет громадської централі, як на 33-тисячну українську спільноту в Австралії, дуже скромний. Одначе в порівнанні з минулими роками імпозантний! Це доказ, що ми здорова спільнота, ростемо, а не нидіємо. Аджеж у ньому лише на закуп науково-популяризаційної англомовної літератури про Україну для університетських, публічних і бібльотек журналістів австралійських щоденників і журналів та на інші культурні імпрези призначено 1000 дол.! Ми аж на 18-му році поселення в Австралії вступаємо на правильний шлях популяризації імени України і її священних прав на волю й незалежність. І то не демагогією, не пропаґандистською акцією, а словом правди і науки.

Щодо справи постійного платного секретаря СУОА постановлено подати повідомлення Президії СУОА до обох українських газет в Австралії, для зголошення добровольців на цей пост. Умови й вимоги до постійного платного секретаря подасть Президія СУОА до відома зацікавленим в українських газетах.

Президія управи СУОА уконстантувалася так: інж. М. Болюх — голова, 1-ий заступник і керівник Організаційного Відділу — інж. М. Куцик, 2-ий заступник — І. Гриневич, члени: керівник Фінансового Відділу — інж. Я. Гевко й керівник Відділу Преси й Інформації — ред. Ст. Радіон.

Керівником Відділу Шкільництва з уряду є голова Української Центральної Шкільної Ради п. Т. Пасічинський. Справу керівника Жіночого Відділу відложено на наступне пленарне засідання СУОА з огляду на те, що діюча голова Союзу Українок Австралії є обрана З'їздом Делеґатів СУОА на керівника Культ-Освітнього Відділу СУОА.

Рішено, щоб кожний керівник відділу СУОА виготовив плян праці на наступних два роки до 4-ох тижнів.

Примірники збірника про історію поселення українців в Австралії п. з. „Українці в Австралії" є на викінченні в переплетні і повний кольпортаж збірника перебрала на себе Українська Центральна Шкільна Рада.

Голова Президії СУОА М. Болюх запропонував створити при управі СУОА Еміграційну Комісію й Комісію Світового Конґресу Українців. Перша має зайнятися справами спроваджування українців до Австралії з Англії, Польщі й інших країн.

На внесок керівнички Культ-Освітнього Відділу п. Л. Гаєвської-Денес постановлено відзначити сумні 40-ві роковини вбивства Головного Отамана Симона Петлюри й 110-ліття з дня народження та 50-ліття смерти велетня українського духа Івана Франка.

Імпрези на відзначення цих роковин доручається зорганізувати в 1966 р. всім управам Українських Громад стейтів Австралії.

Ст. Радіон
Керівник Преси й Інформації СУОА

З великим жалем повідомляємо, що із Західньої Німеччини надійшла до нас дуже сумна і несподівана вістка, що дня 9-го серпня 1966 р. упокоївся в Бозі наш Найдорожчий ПАРОХ

о. ВАСИЛЬ ҐУМОВСЬКИЙ

проживши 65 років.

О. Василь Ґумовський народився дня 14-го січня 1901 р. в малому містечку Угнів, Західня Україна. Дня 14-го липня ц. р. о. Василь Ґумовський разом із дружиною Стефанією виїхали на три тижневі відвідини до Західньої Німеччини до своїх дітей і там несподівано захворів і помер.

Горем прибуту залишив свою дорогу дружину Стефанію, маму і бабцю Марію Дацько, сина Ігора з Родиною, сина Богдана з Родиною і доньку Марусю Скели замужну і сином.

О. Василь Ґумовський був парохом в місті Джанставн, Па., а потім був парохом при церкві св. ап. Петра і Павла в Аліквіпа, Па., аж до кінця свого трудолюбивого життя.

Вічна Йому Пам'ять!

УРЯД ПРИ ЦЕРКВІ СВ. АП. ПЕТРА І ПАВЛА в АЛІКВІПА, Па.

Ділимося сумною вісткою з Ріднею і Знайомими, що дня 11-го серпня 1966 р. упокоїлася в Бозі наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМЦЯ і СЕСТРА

бл. п. МІРА МАЛА з дому ДЯЧЕНКО

народжена 29-го жовтня 1915 р. в Гусакові коло Перемишля.

Похорон відбувся в понеділок, 15-го серпня 1966 року о год. 11-ій ранку з похоронного заведення П. Музики в Шикаго до Української Католицької Катедри св. о. Миколая, а відтак на цвинтар св. о. Миколая.

Горем прибиті:

муж — ЮЛІЯН
дочка — ОРЕСТА з мужем ІВАНОМ ГЕЙЛОМ (HALE)
сини — ІЛЯРІОН і ЯРОСЛАВ
сестра — ІРЕНА МРИЦУК з Родиною
брат — Н. ДЯЧЕНКО з Родиною
і РОДИНА в Перемишлі на Україні

ПОДЯКА

Цією дорогою хочемо висловити подяку

п. д-рові ОЛЕГОВІ ДОРОЖИНСЬКОМУ

за Його дбайливу опіку над нашою Найдорожчою і Незабутньою Дружиною, Мамцею і Сестрою бл. п. МІРИ МАЛОЇ.

Нехай Всевишній нагородить Вас Сторицею.

Родина —
МАЛИХ, ДЯЧЕНКО, МРИЦУКІВ

ЩЕ ПРО ҐЕСТАПІВСЬКІ ЗВІРСТВА В КАЛУЩИНІ

(Продовження зі стор. 2-ої)

числі й з 14-літнім хлопчиною, який цілий місяць чекав на звільнене місце, щоб дістатися до школи, годі щось певне сказати. Правдоподібно, вислали їх до концентраційного табору. Жаль тільки, що не пригадую всіх прізвищ розстріляних та заслaних.

Ця подія була найбільшим нещастям не лише для родин, що втратили своїх найближчих, вона була великим горем для школи та всієї Калущини.

Ще раз переживала школа страх у той день, коли був арештований д-р Капітан та інші. Ґестапівці, що з'явилися в місті десь по 9-ій годині ранку, вганяли по цілому місті, учителі залишили кляси, а я в тривозі за себе й учнів ходив від кляси до кляси і втихомирював їх, не зраджуючи того, що діялося в місті.

Того ж пам'ятного дня ввечері, як заявила мені дружина, заходив до мого помешкання ґестапівський офіцер з якимсь цивільним і питався за мною. Хто це був і чого хотів — не знаю, але від того вечора я більше не ночував у своїй хаті і незабаром, завдяки інсп. А. К., був перенесений до такої самої школи і в тому самому характері до Самбора. Попередньо пропозицію інспектора Б. зорганізувати учительську семінарію в Бучачі не прийняв, бо знав, що ліпше посуватися дальше на захід, а не на схід.

Тут хочу згадати ще про один епізод, який в'яжеться зі школою.

Німці казали повивішувати в клясах портрети фюрера. В той час тяжко було набути нові рами зі склом, і мій знайомий, дуже інтеліґентний і примсний купець-жид, порадив пошукати десь на горищі портретів з часів польських чи большевицьких. І дійсно, я знайшов такі портрети і згаданий знайомий на портрети Сталіна поставив Гітлера, кажучи: „Хто знає, чи ще ті не вернуться". Було це ще восени 1941 року.

По якомусь часі названий купець знову прийшов до мене і попросив прийняти його молоду доньку Мату на працю (за большевиків я вчив її в 7-ій клясі, а її старшу сестру в 9-ій клясі). За згодою Арбайтсамту вона стала допомагати сторожеві, і за те одержувала невеличку платню та деколи приділи в натурі, які часами вдавалося діставати від наших установ для учителів, бо приділи на харчові картки були дуже скупі.

В моїй школі знаходився архів ще польської ґімназії і в ньому було дуже багато метрик та свідоцтв учнів згаданої школи. Коли ж жидів вже загнали в ґетто і німці почали їх розстрілювати, я вибрав відповідні до Матиного віку метрику та свідоцтво якоїсь польської школярки і залишив їх на письмовому столику в своїй канцелярії. На другий день не знайшов я вже тих документів, але чи Мата скористала з них, годі мені знати. Ще раз, і то останній, прибігла вона з ґетта одного дня смерком до мене в помешкання і попросила дати щонебудь з харчів, що я й зробив. Пізніше бачив ще її брата, як ішов до роботи в колоні. Цікаво, чи хоч хтонебудь врятувався з тієї гарної родини?

НАД КОРДОНОМ КАМБОДЖІ

Американські санітарі перев'язують пораненого вояка із Першої Кавалерійської Дивізії ЗДА, пораненого під час бою з комуністичними партизанами поблизу кордону Камбоджі в Чу Понг у Південному В'єтнамі.

Бруклин - Південь, Н. Й.

50-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ПАРАФІЇ СВ. О. МИКОЛАЯ

Цього року минає 50 років, як горстка українських імігрантів, поселена в цій частині Бруклина, дала початки до заснування українських греко - католицької церкви. П'ятдесять років минає, як вперше тут загомоніло наше рідне „Господи помилуй". Були це тяжкі і непевні кроки, але прив'язання і любов до своєї церкви гнала тих людей до діла, яке, могло здаватись, було понад їх сили. Але, як звичайно, кожне благородне діло почате з Богом, — мусить увінчатись успіхом. Було це так і в нас 1916-го року.

25 червня 1966, на запрошення нашого пароха монсіньйора Климентія Прийми, зійшлася знов до церковної залі горстка парафіян, щоб відзначити по п'ятдесятьох роках ту працю наших піонерів. Треба з радістю згадати, що між присутніми були кілька синів тих перших піонерів. Після представлення справи нашим парохом і по короткій дискусії вибрано Комітет до відсвяткування 50-літнього Ювілею.

До Комітету обрані слідуючі особи: монсіньйор Климентій Прийма — голова, Іван Гулей — заступник голови. Марія Демидчук — секр. в українській мові, Михайло Полигон для англійської мови, Василь Музика — касир. Михайло Якубович, Анна Кучер, Богдан Макарушка, Іван Кудлак, Петро Рибка, Петро Бабухівський, Марія Кудлак, д-р Осип Оршинкевич, Іван Сидор, д-р Володимир Мартинець, Анна Ткачук, Марія Душник, д-р Іван Пиріг, і інж. Роман Рогожа — члени. Контрольна Комісія: Іван Ткачук і Михайло Рибак.

З нагоди цього рідкісного свята рішено видати пропам'ятну книгу про діяльність за всі роки нашої громади, з записками покійного д-ра Семена Демидчука, і на підставі розподілені живих основників. Книжку має оформити ред. Михайло Островерха. Крім історії нашої парафії, в книжці будуть також побажання наших парафіян і прихильників.

Ювілей буде складатися з двох частин. Перша частина — це Архиєрейська Служба Божа в асисті численних священиків, яку відслужить Високопреосвященний Владика Йосиф Шмондюк в нашій церковці, друга частина, — це святочний бенкет, який відбудеться в „Тавер Готелі" при 25 Кларк вулиці в Бруклині.

В нашій парафії такого великого свята досі не було, і треба надіятись, що цей наш Ювілей випаде величаво і причиниться в великій мірі до оживлення парафіяльного і громадського життя в цій частині Бруклину. Дата Ювілею призначена на неділю 30 жовтня 1966 року.

Точніші інформації будуть подані в свій час.

Марія Демидчук,
секретарка.

БОЛЬШЕВИКИ БАЖАЮТЬ ЗАТІНИТИ МАНЕВРИ НАТО

Норфольк, Вірджінія. — Команда американської фльоти подала, що большевики вживають літаків, кораблів і підводних човнів, щоби затінити маневри НАТО, що відбуваються на Атлянтійському океані. У цих маневрах беруть участь з'єднання п'ятьох держав - членів НАТО. Вже в неділю совєтські літаки перелітали понад місцем маневрів у напрямі Норвегії. Наступного дня в цій частині океану появились совєтські кораблі з винищувачем, керованим нуклеарною енергією, як також підводні човни.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 27-го СЕРПНЯ 1966 р.

ЮТИКА, Н. Й. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 484 Відділ о год. 8-ій веч. в приміщенні парафіяльного дому при 1104 Стейт вул. Проситься членів прибути, бо маємо вибрати делегата на 9 Конвенцію УККА: Ріинож маємо ряд справ до полагодження. Молоді панночки-членкині УНС, які бажають взяти участь в контесті вибору Міс Союзівки, що відбудеться 17 і 18 вересня на Союзівці, також проситься прибути на збори. Одночасно проситься не зволікати з виплачуванням членських вкладок. Для вигоди членів, будемо побирати членські вкладки кожної неділі після Служб Божих в парафіяльному домі, в долішній залі. Коли В. Запаранюк відсутній, вкладки можна вплачувати на руки рек. секр. п. Романа Яцкова або пред. п. Михайлові Дмитровому.
Вол. Запаранюк, фін. секр.

НЕДІЛЯ, 28-го СЕРПНЯ 1966 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Укр.-Амер. Клюбу, 292 Гудсон Евеню. З причини Брацького Пікніку, який відбувся 21 серпня, збори відбудуться на тиждень пізніше. — К. Шевчук, предс., Ф. Голод, фін. секр., С. Мартинюк, кас., В. Колданський, рек. секр.

ТАРЗАН ч. 5673. Зі Зетаром, або смерть!

Швидко штурм був скінчений. Зетарові люди розброїли тих, що залишилися в живих, і змусили їх маршувати через рівнину.

Пізніше, в монгольському таборі, Зетар промовив до в'язнів. — Слухайте цього — він ричав...

— Ви маєте до вибору між славою зі мною — або смертю!